

Typy vodní eroze na vodních tocích

Co-funded by
the European Union

Činnost vodního toku

- **Hlubková eroze:** Tok eroduje do hloubky.
- **Boční eroze:** Tok podemílá břehy a rozšiřuje koryto.
- **Změny koryta:** Neupravené a neudržované toky podléhají změnám v podélném sklonu a příčných profilech.
- **Boční údolí:** Svahy hlavního říčního údolí jsou vymílané, vytvářejí se boční údolí, výmoly a strže.
- **Prohlubování a usazování:** Koryto se v horní trati prohlubuje, v dolní trati se usazují splaveniny a zmírňuje se podélný sklon toku.
- **Meandry a zákruty:** Aktivní činnost vody vytváří meandry, zákruty, ramena, mrtvá ramena a ostrovy. Nestabilní tok mění tvar a polohu koryta, odplavuje úrodnou zem a mění ji na štěrkoviště.

Typy toků řek

- Horní tok: Eroze.
- Střední tok: Akumulace.
- Dolní tok: Eroze a akumulace.

Typy eroze

- **Hlubková eroze:**
 - **Obří hrnce:** Kulovité sníženiny na dnech vodních toků, způsobené turbulentním prouděním (např. Vydra, Mumlava v ČR).
 - **Břehové nátrže:** Porušení břehů způsobené podemletím.
- **Boční eroze:**
 - **Břehové stěny:** Kolmý, tokem atakovaný vysoký břeh.

Typy údolí

- Údolí tvaru „V“: Eroze vodního toku a vývoj svahů je v rovnováze.
- Neckovité údolí: Převaha boční eroze nad hloubkovou, svahy strmé, zpravidla skalnaté.
- Úvalovité údolí: Široké dno pozvolna přechází do mírných svahů.

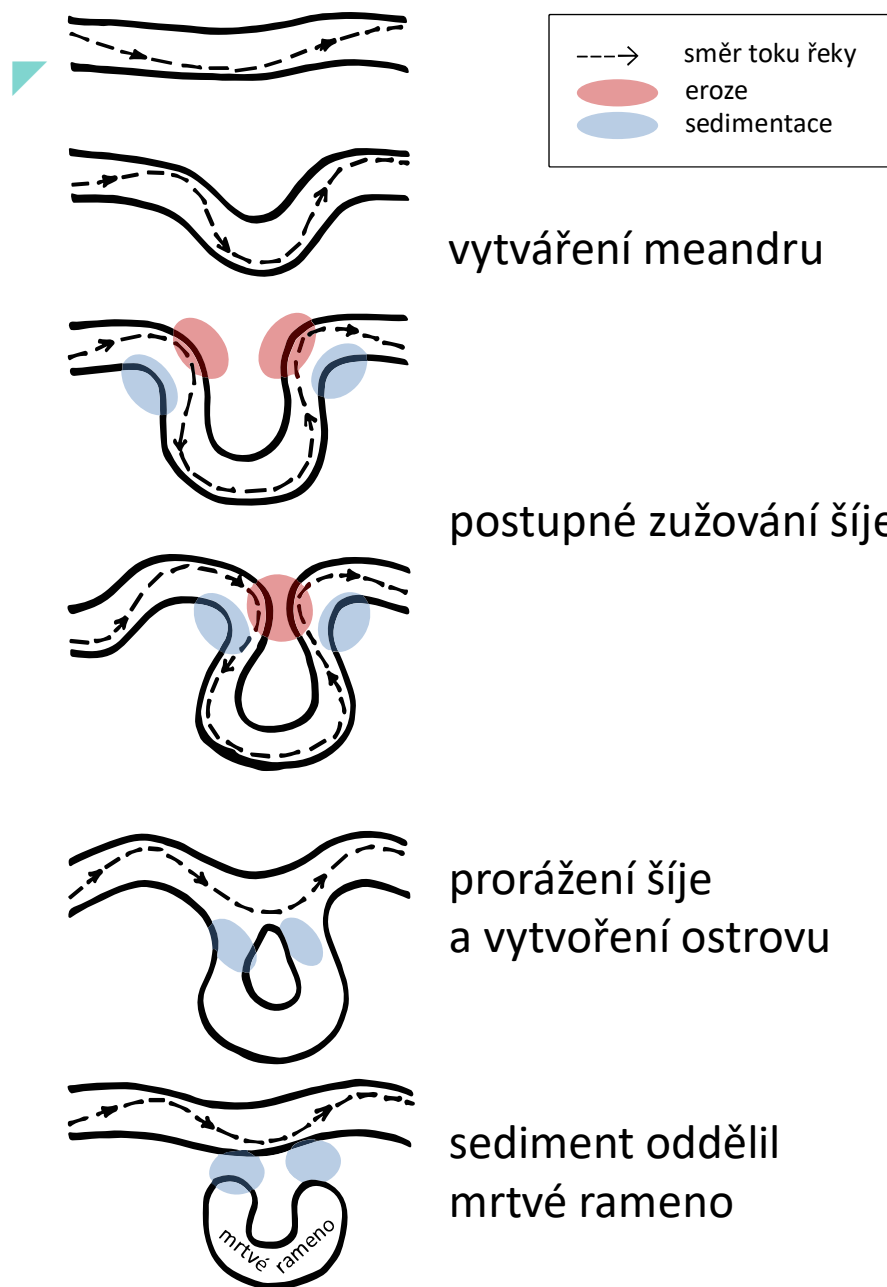

Meandr

- **Zákrut řeky:** Způsoben boční erozí (Coriolisova síla).
 - **Břehy meandrů:**
 - **Výsepní břeh:** Vnitřní břeh, kde je proud vody pomalejší.
 - **Jesepní břeh:** Vnější břeh, kde voda proudí rychleji.
 - **Oddělení meandru:** Vznik mrtvého ramena, meandrového jezera.
-

Meandr - popis

- Meandr je zákrut řeky způsobený vymíláním břehů (erozí) na jedné straně a usazováním (sedimentací) na straně druhé.
- Skládá se z oblouku, horního ramena (proti proudu) a dolního ramena (po proudu).
- Vnitřní břeh (nánosový, jesešní) a vnější břeh (nárazový, výsešní).
- Pevnina uvnitř meandru se nazývá ostroh, spojuje se s územím říční doliny meandrovou šíjí.
- Meandrový pás se může zaškrtit, vzniká mrtvé rameno řeky, meandrové jezero, které vysychá a zarůstá vegetací.

Vývoj meandru

Mezi hloubkovou erozi NEpatří?

A – obří hrnce

B – břehové stěny

C – břehové nátrže

D – nic z uvedeného

Mezi hloubkovou erozi NEpatří?

A – obří hrnce

B – břehové stěny

C – břehové nátrže

D – nic z uvedeného

Pouze akumulace probíhá na kterém typu toku?

A – horním

B – středním

C – dolním

D – středním a dolním

Pouze akumulace probíhá na kterém typu toku?

A – horním

B – středním

C – dolním

D – středním a dolním

Úloha ukončena

- Další informace můžete nalézt v připraveném textu nebo v odborné literatuře

